

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежства, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за полицијског писара прве класе начелства округа моравског Аксентија Ристића, полицијског писара друге класе среза пожешког;

за полицијског писара прве класе начелства округа београдског Чedomира Ј. Рајића, полицијског писара друге класе истог начелства;

за полицијског писара треће класе среза јасеничког округа смедеревског, Петра М. Јовановића, полицијског писара исте класе среза параћинског — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза нишког Милана Петковића, полицијског писара исте класе среза јасеничког округа смедеревског — по молби;

за полицијског писара треће класе среза параћинског Петра Михајловића, полицијског писара исте класе среза моравског — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза белопаланачког Харалампкија Ђорђевића, полицијског писара исте класе среза нишавског — по потреби службе;

за полицијског писара друге класе среза јабланичког Живка Вукојичића, полицијског писара исте класе среза нишког — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза лесковачког Атанасија Црвенића, полицијског писара исте класе среза јабланичког — по потреби службе и

за полицијског писара треће класе Управе вароши Београда Михаила В. Стевановића, дипломираног правника.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 30. октобра 1909. г. у Београду.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА

у месецу септембру 1909. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава и Управе града Београда, у току месеца септембра извршено је у Србији:

1. Убиства	36
2. Детоубиства	
3. Нехотичних убиства	3
4. Покушаја убиства	26
5. Разбојништва	19
6. Силовања	2
7. Тешких телесних повреда	13
8. Паљевина	42
9. Опасних крађа	142
10. Злонамерних поништаја туђих ствари	8

Од изложених дела пронађено је:

Убиства	31	или	86 %.
Детоубиства	„		
Нехотичних убиства	3	„	100 %.
Покушаја убиства	25	„	96 %.
Разбојништва	16	„	84 %.
Силовања	2	„	100 %.
Тешких телесних повреда	13	„	100 %.
Паљевина	3	„	0.7 %.
Опасних крађа	41	„	28.8 %.
Злонамерних поништаја туђих ствари	2	„	33 %.

Највећи број убиства извршен је помоћу *ватреног оружја* (21), за тим помоћу *оштрог оруђа* (9), и помоћу *тугог оруђа* (6).

Узроци њиховом извршењу леже у међусобној свађи за 7 случајева, у освети за 7, у домаћој распри за 4, у *нужној одбрани* за 3, у *користољубљу* за 3, у *вршењу званичне дужности* за 2, и у *душевном растројству* за 1 случај. За 9 случајева узроци су *непознати*.

Посматрана према местима у којима су извршена, изложена убиства јављају се: у срезу пчињском 5 (2 непронађена), у срезу власотиначком 2, у срезу гружанском 2, у срезу лепеничком 2, у срезу млавском 2, у срезу пожаревачком 2, у срезу таковском 2 (1 непронађено), у срезу

добричком 2, у срезу жичком 2 и по 1 у срезовима: оба колубарска, врачарском, јабланичком, пољаничком, крагујевачком, расинском, левачком, нишком, мачванском, рамском (непронађено), љубињском, бољевачком (непронађено), моравичком и у вароши Крагујевцу.

Нехотична убиства извршена су по 1 у срезовима: крагујевачком, параћинском и подунавском; кривци су у рукама власти.

Покушаји убиства извршени су: у срезу лепеничком 2, у вароши Крагујевцу 2, у срезу рамском 2, у срезу хомољском 2, у срезу орашком 2 и по 1 у срезовима: грочанском, оба колубарска, врачарском, подгорском, масуричком, параћинском, ресавском, беличком, нишавском, љубињском, тимочком, косаничком (непронађено), рачанском и у варошима Шапцу и Смедереву.

Највећи број ових дела извршен је у међусобној свађи (17).

Разбојништва су извршена: у срезу драгачевском 4, у срезу гружанском 2 (1 непронађено), у срезу рамском 2 (оба непронађена), и по једно у срезовима: колубарском округа београдског, крагујевачком, лепеничком, мачванском, азбучковом, моравском округа пожаревачког, пожаревачком, љубињском, орашком, добричком и косаничком.

Силовања су извршена по 1 у срезовима: кључком и левачком. Кривци су похватали.

Тешке телесне повреде извршене су: у срезу лесковачком 2, у срезу јасеничком округа смедеревског 2 и по 1 у срезовима: подгорском, ваљевском, крагујевачком, трстеничком, ресавском, рамском, млавском, орашком и пожешком. Кривци су по свима овим делима пронађени.

Паљевине су извршене: у срезу подгорском 3, у срезу крагујевачком 3, у срезу сврљишком 3 (1 пронађена), у срезу подунавском 3, у срезу лепеничком 2, у срезу поречком 2, у срезу хомољском 2, у срезу млавском 2, у срезу добричком 2 и по 1 у срезовима: оба посавска, ваљевском, јабланичком, гружанском, него-

тинском, брзопаланачком, расинском (пронађена), ресавском, беличком, деспотовачком, бањском, белопаланачком (пронађена), рамском, голубачком, љубићском, бољевачком, пожешком, и у варошима: Неготини и Горњем Милановцу.

Вредност свих ових паљевина износи око **16.200** динара.

Опасне крађе извршене су: у срезу лепеничком **12** (3 пронађене), у Београду **11** (4 пронађене), у срезу ресавском **8** (2 пронађене), у срезу колуларском округа београдског **6** (4 пронађене), у срезу хомољском **6**, у срезу голубачком **6**, у срезу подгорском **5**, у срезу гужанском **4**, у срезу лужничком **4**, у срезу пожаревачком **4**, у срезу јасеничком округа смедеревског **4**, у срезу бољевачком **4**, у срезу космајском **3**, у срезу јабланичком **3**, у срезу параћинском **3** (2 пронађене), у вароши Нишу **3**, у срезу млавском **3**, у срезу подунавском **3**, у срезу колуларском округа ваљевског **2**, у срезу јасеничком округа крагујевачког **2** (обе пронађене), у срезу неготинском **2** (обе пронађене), у срезу мачванском **2** (обе пронађене), у срезу посаво-тамнавском **2** (обе пронађене), у срезу поцерском **2**, у срезу љубићском **2**, у срезу добричком **2** (обе пронађене), у срезу жичком **2** (1 пронађена), и по **1** у срезовима: посавском округа београдског, ваљевском, тамнавском, масуричком, крагујевачком, крајинском (пронађена), брзопаланачком, жупском, трстеничком, беличком (пронађена), деспотовачком (пронађена), темнићском (пронађена), алексиначком (пронађена), моравском округа нишког (пронађена), брзопаланачком (пронађена), рађевском, моравском округа пожаревачког, звишском, таковском, орашском (пронађена), за-

главском (пронађена), зајечарском, косаничком (пронађена), аријском (пронађена), пожешком (пронађена), црногорском и у варошима: Крагујевцу (пронађена), Крушевцу, Ћуприји (пронађена), Шапцу, Пожаревцу и Смедереву (пронађена).

Вредност покрадених ствари износи око **21.000** динара.

Злонамерни поништаји туђих ствари извршени су: у срезу тимочком **3** и по **1** у срезовима: тамнавском (пронађен), подгорском (пронађен), крајинском нишавском и поцерском.

Вредност уништених ствари износи око **1200** динара.

Поред ових дела у Србији је извршено у месецу септембру још и **18 самоубиштава**, и то: у Београду **4**, у срезу параћинском **2**, у срезу посаво-тамнавском **2**, у срезу подунавском **2**, у срезу драгачевском **2**, и по **1** у срезовима: власотиначком, гужанском, нишавском, пожешком, аријском и моравичком.

Ова су самоубиства извршена: *ватреним оружјем* (7), *вешањем* (6), *оштрим оруђем* (2), *дављењем у води* (2) и *легањем пред воз* 1, а узроци њиховом извршењу леже: *у дугој болести* за 5 случајева, *у страху од казне* за 2, *у домаћим неприликама* за 2, *у душевном растројству* за 1, *у жалости* за 1, и *у честољубљу* за 1 случај. За 6 случајева узроци су *непознати*.

Покушаји самоубиштава извршени су по **1** у варошима: Шапцу (ватреним оружјем због материјалних неприлика), Смедереву (ватреним оружјем услед несносне болести) и Београду (ватреним оружјем из честољубља).

Општи преглед до сада изложених дела овакав је:

Текући број	О К Р У Ж И	Убиства	Догоубиства	Нехотична убиства	Покушаји убиства	Разбојништва	Силовања	Тешке телесне повреде	Паљевине	Опасне крађе	Злонамерни поништаји туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	2	—	—	3	1	—	—	1	10	—	—	—
2	« ваљевски	1	—	—	2	—	—	2	5	9	2	—	—
3	« врањски	9	—	—	1	—	—	2	1	4	—	1	—
4	« крагујевачки	6	—	1	4	4	—	1	6	20	—	1	—
5	« крајински	—	—	—	—	—	1	—	5	4	1	—	—
6	« крушевачки	1	—	—	—	—	—	1	1	3	—	—	—
7	« моравски	1	—	1	3	—	1	1	3	15	—	2	—
8	« нишки	1	—	—	—	—	—	—	4	5	—	—	—
9	« пиротски	—	—	—	1	—	—	—	1	5	1	1	—
10	« подрински	1	—	—	1	2	—	—	8	1	2	1	—
11	« пожаревачки	5	—	—	4	4	—	2	6	22	—	—	—
12	« руднички	3	—	—	1	1	—	—	2	3	—	—	—
13	« смедеревски	—	—	1	2	1	—	3	3	9	—	2	1
14	« тимочки	1	—	—	1	—	—	—	1	6	3	—	—
15	« топлички	2	—	—	1	2	—	—	2	3	—	—	—
16	« ужички	—	—	—	1	—	—	1	1	3	—	2	—
17	« чачански	3	—	—	—	4	—	—	—	2	—	3	—
18	Управа града Београда	—	—	—	1	—	—	—	—	11	—	4	1
Свега:		36	—	3	26	19	2	13	42	142	8	18	3

Из канцеларије Антропометријско - Полицијског Одељења Министарства Унутрашњих Дела, 31. октобра 1909. године АБр. 2027, у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О ПРОДАЈИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА СУДСКИХ

(НАСТАВАК)

Што се распикуће тиче, положај извршиоца продаје ту је лакши. Пошто се, наравно, не може, по спољашњости једног лица, знати да ли је оно или не под стараоштвом због расипништва, извршилац продаје који би једног расипника пустио да лицитира, могао би одговорати само под условом да је он, са познавањем правог стања ствари, то урадио; нпр., један од присутника на продаји поднео је био извршном органу уверење од старалачког судије да је дотично лице као расипник оглашено, па је извршни орган ипак преко тога прешао и расипника примио као лицитанта. Претпоставка ће бити, међутим, да извршиоцу продаје није било познато да је извесно лице било под стараоштвом због расипништва, претпоставка, разуме се, само *iuris tantum*, а не *iuris et de iure*, што ће рећи, да се та претпоставка може обарати и доказивати да је извршни орган знао да је то лице било, у времену јавне продаје, под стараоштвом. Један такав доказ може бити и обзнана преко званичних новина решења о стављању под стараоштво због расипништва дотичнога лица, обзнана о којој има једна одредба у чл. 146. зак. о старатељству.

Али, ако малолетник и расипник не могу лично путем јавне продаје прибавити, то не значи да то не могу они учинити ни преко својих законских заступника: на једној јавној продаји може бити као надметач и старалац за свога стараника (пупила или расипника), и извршилац га мора као таквог примити. Разуме се да, пошто се овде не тиче једног акта управљања (администрирања) имањем лица под стараоштвом, у ком погледу тудору није потребно ничије одобрење, већ је ту реч о једном акту располагања (диспозиције) — куповином на јавној продаји прима тудор и *обавезе* за свог стараника —, за шта сам тудор није надлежан, тудор би морао, ако би желео да буде примљен, као такав, за лицитанта, бити снабдевен решењем старалачког судије, којим му се одобрава да може, за стараника, закључити, јавним надметањем, уговор о продаји и куповини (чл. 75. тач. 9. зак. о старатељству, где се говори о случају „кад се за рачун пупила има да учини какав зајам“, што се може генерализовати и применити на све правне послове где пупила прима на се обавезе без оптерећења непокретних добара, оптерећење о коме се налази одредба у тач. 5. истога члана). И збиља, ни један законски пропис не забрањује да стараник може, преко свог стараоца, прибавити какво добро уговором о продаји и куповини, било да се тај уговор закључује без интервенције власти било са овом — случај јавне продаје. У осталом, то право за стараника изводи се аргументом *a fortiori* из оних прописа закона о старатељству који дају старанику, заступљеном у своме закон-

ском заступнику, овлашћење да може свршити и такве правне послове који су, за њега, много тежи него што је уговор о продаји и куповини, као што је н. пр. отуђење његових непокретних добара (чл. 75. тач. 5. зак. о старатељству), признање нечије тражбине односно имања стараникова (чл. 94. тач. 5. закона о стар.). У опште, правна способност стараника, репрезентираног у његовим законским заступницима, иста је као и код физичких лица. Изузетак постоји само у погледу поклона, јер чл. 67. зак. о старатељству вели: „Старатељ није властан да чини поклоне из имања пуните“. Треба још приметити и то да је законодавац, захтевом да, за извесне правне послове, старалац мора имати одобрење старалачкога судије, који мора тада да саслуша и спољног стараоца (члан 74. и 75. *in fine* зак. о стар.) или чак и породични савет (чл. 94. зак. о стар.), хтео само да појача гаранције за добро руковање имањем стараника, док он не доспе до доба (пунолества) да сам може њиме управљати и располагати.

Каква је судбина оне јавне продаје на којој је, противно §-у 479., био један од надметача малолетан или расипник? Ту се могу предвидети ова два случаја: 1^о, На малолетнику односно на расипнику остала је продаја, као на највећем повуђачу (§ 481.); 2^о, Продаја је остала на једном лицу које је било правно способно а малолетник или расипник био је само обичан лицитанат, који, зато што није дао највећу цену, није постао купац. У првом случају, поставља се питање о року у коме стараник односно његови законски заступници могу тражити уништај продаје. Да ли је то онај рок од петнаест дана, рачунајући од дана продаје (§ 502., допуна од 14. Јула 1898.), у коме се, у опште, може тражити уништај јавне продаје, или су овде лица под старањем у положају у коме су она када, изван претпоставке јавног надметања, закључе какав правни посао којим на се примају какву обавезу (в. § 921. грађ. зак.)? Ако је, пак, други случај, онај под 2^о горе наведени, да ли и тада може бити уништаја пр даје? На сва та питања, као и на остала која са њима стоје у вези, одговоримо доцније, у параграфу у коме ћемо објаснити законске прописе о уништају јавне продаје, јер расправљању тих питања више је ту место него овде.

б. Презадужени и дужник. Презадужени то је, несумњиво, онај над којим је стечај створен.¹⁾ Зашто он не може да се надмеће? То није због неспособности, пошто дужник под стечајем не губи правну способност. Истина, § 25. закона о стечај. поступку вели: „Сви после изданог и обнародованог прогласа са пропалицом закључени уговори, који би се његовог имања тицали, као и сва његова отварна обавеза, немају силе ни важности“, али тај пропис не треба разумети онако генерално као што је редигован. Уговори, и опште правни послови, које дужник после стечаја сврши немају

у толико важности у колико они не могу имати никаквог дејства у погледу стечајних поверилаца односно стечајне масе. Али ти уговори и правни послови вреде *inter partes*.¹⁾ Отуда питање, зашто да дужник под стечајем не може лицитирати, када он, као што видесмо, није неспособан? Одговор на то питање лежи у самом задатку егзекутивне процедуре. Шта се жели овом постићи? Реализација тражбина поверилаца. Отуда, на јавној продаји треба допустити надметање само оним лицима за која се зна да су у стању излицитирају цену платити (лица солвентна, *solvables, zahlungsfähig*), или, бар, за која таква презумпција постоји. Иначе, ако се допусти надметање и таквом лицу за које се позитивно зна да излицитирају цену платити не може, продаја би била илузорна, њом се не би могло постићи оно што се жели. Због тога не може бити надметач лице под стечајем. Са истога разлога не може бити надметач ни онај чије се добро продаје, то јест дужник. За овога је утврђено да је инсолвентан (*insolvent, zahlungsunfähig*), када је он допустио да до продаје дође. У осталом, овде би било и нелогично допустити надметање. Како једно лице може куповати своју сопствену ствар? Уговор о продаји и куповини, као и сваки други уговор, претпоставља два лица, чега овде не би било: једно исто лице је и купац и продавац. Али изван ова два случаја извршни орган не може никог одбити од надметања по том основу што би он налазио, да тај кога он одбија неће бити у стању платити излицитирану цену, ако продаја на њему остане. Апсграхујући лица под стечајем и самога дужника чија се ствар продаје, претпоставка је да је сваки онај који хоће да се надмеће и који је положио потребну кауцију (§ 479. став други, допуна од 14. Јула 1878. год., зб. 33., стр. 50.) у материјалној могућности да продају цену измири. И заиста, обрнути систем, у коме би извршилац продаје имао власт да испитује солвентност оних који желе да лицитирају, па да их, према исходу тога испита, пусти на продају или да их од ове одбије, одвео би, несумњиво, врло често арбитрарним поступцима па и самим злоупотребама.²⁾

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Ж. Перих

¹⁾ В. о овоме опширније у расправи Саве М. Шапчанина, *О правним радњама стечајног дужника извршеним за време стечаја*. Препечатано из Архива за правне и друштвене науке. Београд, година 1907., стр. 13. и даље.

²⁾ „У томе што полицијски чиновник одбије неког од лицитирања ма да суд узме да лицитант није био озбиљан купац, има основа да се јавна продаја уништи“. Одлука одељења Касационога суда од 3. Јануара 1876. год., бр. 5870., Др. Никола Крстић — Гојко Никетић, *Изводне одлуке Опште Седнице одељења Касационога суда*, стр. 431. По франц. грађ. суд. поступку, а поименце по његовом члану 722., став други, не могу бити надметачи на јавној продаји ни „*les personnes notoirement insolventes*“ (лица ноторно презадужена). Дакле, по француском законодавству, не само лице чија је инсолвенција стечајем утврђена, већ, у опште, једно презадужено лице, без обзира на то што над њим није, можда, стечај отворен, не може лицитирати (Boitard, Colmet-Daage et Glanville, *Leçons de procédure civile*, t. II, p. 452). Презадуженост је сасвим могућа и изван случаја стечаја; то је могуће и код нас где се може отворити стечај

ПРЕДЛОГ

НОВОГ НЕМАЧКОГ КАЗНЕНОГ ЗАКОНИКА

Предлог новог немачког казненог законика састоји се из општег и посебног дела. Оба скупа имају 310 параграфа.

Општи део (§ § 1 — 99) садржи ове одељке:

- 1) Казнени законик.
- 2) Казне. Мере сигурности. Накнада штете.
- 3) Кривица.
- 4) Искључење казне и основи за ублажавање казне.
- 5) Кривична тужба.
- 6) Покушај.
- 7) Саучешће.
- 8) Одмеравање казне.
- 9) Стицај више казних законика и више казних радњи, и
- 10) Застарелост.

Посебни део (§ § 100—310) подељен је на пет књига, и то:

- 1) Злочини и преступи противу државе.
- 2) Злочини и преступи противу државних установа.
- 3) Злочини и преступи противу личности.
- 4) Злочини и преступи противу имаовине, и
- 5) Истужи.

Главније одредбе општег дела ове су:

а.

Злочин је она радња, која се кажњива смрћу, робијом или затвором од преко пет година.

сваком инсолвентном лицу које има имања, па било оно трговац или нетрговац (§ 1. закона о стечај. поступку): за ово треба само претпоставити да повериоци нису тражили стечај своје презадуженом дужнику, § 3. тач. 4., нити да је овај сам дужник захтевао, § 3. тач. 1., нити је, најзад, суд по званичној дужности стечај отворио, § 3. тач. 2. зак. о стечај. поступку. Још чешће могу бити случајеви презадужености без стечаја у оних законодавствима у којима се, као што је, н. пр., у француском законодавству (чл. 437. франц. трг. зак.; в. Lyon-Caen et L. Renault, *Traité de droit commercial*, t. VII, p. 38., стечај не може отворити и нетрговцима већ само трговцима. У немачком праву, н. пр., може се, као и у нашем, отворити сваком лицу стечај. В. *Konkursordnung für das Deutsche Reich vom 10. Februar 1877*. Уз овај закон налази се и: *Anfechtungsgesetz vom 21. Juli 1879.*, то јест закон о уништају правних радњи једног дужника изван случаја стечаја (*Gesetz betreffend die Anfechtung von Rechtshandlungen eines Schuldners ausserhalb des Konkursverfahrens*), дакле закон о акцији паулираи (§ 303. а нашега грађ. зак., *Wilmowski, Deutsche Reichs-Konkursordnung*, 4. Aufl., S. 27., Rudolf Pollak, *Das Konkursrecht*, S. 44 und 43). У француском праву, стечај онога лица које је презадужено а над којим стечај није отворен зове се *la déconfiture*. Такав је случај једног нетрговца (*le non-commerçant*) чија су добра у попис узета (*saisis*), ради наплате тражбина његових поверилаца. Једно такво лице не би могло, у Француској, бити лицитанат на јавној продаји, док би код нас, као што смо горе видели, оно имало способности за надметање, пошто наш грађ. судски поступак не допунује, у § 479., надметање само „презадуженоме“, а овај термин, као и термин „пропалица“ (в., н. пр., § 25. зак. о стечај. поступку) значи само оно инсолвентно лице чија је презадуженост констатована стечајем. (У овом смислу и А. Ђорђевић, *Теорија грађанског судског поступка*, Друга половина, свеска I., стр. 512.). И ако, за удаљење од надметања једног инсолвентног лица које није под стечајем, стоје исти разлози који и за то удаљење једног стечајног дужника, ипак наш систем који не допушта извршном органу да може забранити лицитирање сваком лицу за које би се могло рећи да је ноторно презадужено има добрих страна, као што смо то горе показали.

¹⁾ А. Ђорђевић, *op. cit.*, Друга половина, свеска I., стр. 512..

Преступи је она радња, која се кажњава тежим затвором (*Gefängniss*) или лакшим затвором (*Haft*) преко три месеца или новчаном казном од преко три стотине марака.

Истуги је она радња, која се кажњава затвором, тежим или лакшим, испод три месеца или новчаном казном испод три стотине марака.

Извесна радња може се казнити само тада, ако је за њу била законом предвиђена казна у времену њена извршења.

Немац се не сме издавати старој држави ради истраге или кажњавања.

Параграф 12. садржи одредбу, које до сада није било у немачком казненом законнику, а односи се на *употребу израза у овом законском предлогу*. Тај параграф гласи:

„Овај закон разуме:

1) *под сродницима*:

крвне сроднике и сроднике по тазбини у правој линији, адоптивне родитеље, очуха и маћеху, адоптивну децу и пастиорчад, брачне супружнике, браћу и сестре и њихове брачне супружнике или веренике;

2) *под младолетнима*:

личности, које су напуниле четрнаесту али још не осамнаесту годину живота;

3) *под чиновником*:

личност, која је позвана за вршење какве јавне службе;

4) *под силом*:

још и преношење у стање бесвесности или неспособности за отпор путем хипнотичних или наркотичних или сличних средстава;

5) *под покретном ствари*:

још и енергију која се налази у електричним постројењима.“

6.

Смртна казна извршује се одсецањем главе.

Казна робије доживотна је или временна. Највећа досуда времене казне робије може бити петнаест година, а најмања једну годину.

Највећа досуда казне *тешког затвора* може бити пет година, а најмања један дан. Ако је дело необично грубо, или показује нарочиту поквареност, или се према ранијим осудама има узети, да обично издржавање осуде неће имати потребно дејство на злочинца, суд може у пресуди да нареди поопштрење казне робије или тешког затвора.

Казна лаког затвора доживотна је или временна. Највећа досуда времене казне лаког затвора (у колико закон није друкчије изрично одредио) може бити три године, а кад је казна лаког затвора остављена избору суда између ње и робије, или кад је под ублажавним околностима предвиђена на место робије, петнаест година. Најмања досуда може бити један дан.

Робијом и тешким затвором осуђени злочинци имају се, у почетку издржавања осуде, држати у *самачком затвору* и то: осуђеници на робију најмање шест месеца, осуђеници на тешки затвор најмање

три месеца, а код краћих осуда за све време издржавања казне. И лица, која су осуђена на лаки затвор могу се држати у самачком затвору, ако се хоће да отклони његов штетан утицај на остале затворенике или је његово одвајање потребно из других каквих разлога.

Они који су осуђени на дужу казну лишења слободе, могу бити *условно пуштени*, кад издрже две трећине, а најмање годину дана од досуђене им казне. Условно отпуштање допуштено је само кад се осуђеник за време издржавања осуде добро владао, и ако се по његовој прошлости и осталим личним односима с правом може очекивати, да ће се у будуће добро владати: к томе је потребно још, да је осигурана обилна и трајна прилика за рад ради његова издржавања или да је осигурано, да ће на други какав начин бити збринута његово издржавање.

Најмањи износ *новчане казне* јесте код злочина и преступа пет, а кад иступа једна марка. Новчана се казна има одмеравати према материјалним приликама осуђенога.

Суд може у пресуди одобрити, да плаћање новчане казне буду у року од три месеца, а осуђеноме може допустити исплату новчане казне у одређеним ратама, најдаље у току године дана. Осуђеноме се може допустити, да исплату новчане казне учини слободним радом, у колико би се за то пружила zgodна прилика.

Новчана казна, у случају немогућности наплате, има се заменити лаким затвором, а ако је изречена поред које казне лишења слободе, онда се ова друга има и извршити; у случају преобраћања у затвор, има се, код злочина и преступа, једном дану лишења слободе равнати износ од пет до тридесет марака, а код иступа износу од једне до тридесет марака.

Ако је код злочина и преступа сама радња почивала на користољубљу, може се окривљени *поред казне лишења слободе осудити и на новчану казну* до десет хиљада марака.

Казна *укора* састоји се у прекоревану у усменој или писменој форми.

Ако неко, ко раније због злочина или преступа није осуђиван на казну лишења слободе, буде осуђен на највише шест месеца тежег или лакшег затвора, суд може у пресуди наредити, да се извршењу казне има приступити тек после извесног одређеног рока (*условна осуда*), како би се дала прилика осуђеноме, да добрим владањем заслужи опрост: казне.

Тај рок одлагања извршења казне може бити код злочина и преступа најмање две, а највише пет година, а код иступа најмање једну, а највише две године.

Одлагање извршења казне допуштено је само онда, ако учинилац по самом делу и по ранијем свом животу заслужије да се према њему има нарочитих обзира, и ако се оправдано може ишчекивати, да ће се он у будуће добро владати и у случају да се над њим не изврши заслужена казна. При доношењу одлуке има се пазити на мотиве за дело, на време које је од тада прошло, а нарочито на

то, да ли се учинилац свом снагом трудио, да поправи штету коју је причинио.

Условна осуда има се примењивати поглавито према младолетним осуђеницима, а може ипак и према одраслима.

Такође као новина предлога јесу и нарочите *мере сигурности*. Ако је извесна казнима радња производ разуданости или страха од рада, и ако је за њу изречена казна најмање четири недеље тежег или лакшег затвора, онда суд може, у случајевима које је закон нарочито предвидео, поред казне, ако ова није већа од три месеца, или на место ње, да донесе одлуку да се осуђени, способан за рад, упути у нарочити завод за рад (*Arbeitshaus*); трајање тога задржавања у заводу може бити од шест месеца до три године. Упућивање се наређује у случајевима кад те мере изгледају неопходне, да би се осуђени навикао на законити и радени живот. (наставите се)

Д. В. Бакић

ЛОНДОНСКА ПОЛИЦИЈА

(НАСТАВАК)

Почетна плата констаблера износи 3 шилинга и 8 пенса (1 шилинг има 12 пенса и вреди наших 1.25 дина.) дневно, од којих се 6 пенса задржава за пензион фонд, и пење се сваке године по 1 шилинг недељно, до 4 шилинга и 10 пенса; пење се, дакле, после 8 година службе од 66 фуната (1 ф. = 20 шилинга = 25 дина.) 10 ш. 7 п. на 87 ф. 8 ш. (2176 дина.).

Старешине имају годишње: виши интендант у почетку 320 ф. која се сума пење после 4 год. на 420 ф. шеф — инспектори 237 ф. 8 ш. 3 п., која се сума после 3 године повишава на 268 ф. 14 ш. 5 п.; поддивизиони инспектори 191 ф. 15 ш. 2 п. до 230 ф.; инспектори од 153 ф. 18 ш. 7 п. до 174 ф. 15 ш.; станични сержани и писари од 123 ф. 18 ш. 6 п. до 131 ф. 15 ш. 1 п.; констаблери као заступници сержана од 90 ф. 18 ш. 2 п. до 109 ф. 11 ш. 6 п.

Констаблери добијају униформу бесплатно, а и стан и храна у заједничким касарнама стаје их врло јевтино.

Шефу полиције стоји на расположењу један повећи фонд, из кога се констаблери за иоле ревноснију службу при појединим случајима награђују.

Сем тога полицијски органи имају лепе приходе и од служби при позориштима и другим јавним забавним етаблисманима, који су дужни да за све полиц. органе одређене на службу плате утврђене дијурне, које ови за себе задржавају.

Сви полицијски органи имају право на пензију, која се задобија после 15 год. службе у износу од $\frac{15}{50}$ годишње плате, док после 26 године службе не достигну највећу пензију од $\frac{2}{3}$ плате.

Породице полицијских органа примају пензију само у случају, ако овп живот изгубе при вршењу службе, иначе не. Али се за то неколико добротворних друштва брину о породицама умрлих полицајаца.

Дисциплинске су казне:

- 1) губитак чина без права на пензију,
- 2) отпуштање из службе,
- 3) удаљавање од службе за извесно време без плате,
- 4) дегретирање са вишег на вижи ранг,
- 5) смањење плате,
- 6) новчана казна,
- 7) враћање из специјалне или резервне службе у редовну,
- 8) губитак права на осуство,
- 9) строг укор,
- 10) опомена.

2. Кривична полиција.

Кривична полиција је децентрализована. На челу њеном као шеф налази се један од тројице комисионерских помоћника, коме је, опет, као заступник и помоћник придодат један од раније поменути четворице шефова констаблера.

У централном кривичном одељењу раде се послови по оним кривичним делима, чији је значај општијег карактера и где се претпоставља њен бољи успех, нарочито код дела која захтевају истражнике изобразе као специјалисте у једноме делу.

Иначе већи део криминалних чиновника ради по дивизионима. Сваком вишем интенданту у дивизији придодат је по један криминални инспектор и према величини дивизије потребан број криминалних сержаната и констаблера.

Криминални органи узимају се из униформисане полиције по избору шефа кривичног одељења. Они се најпре узимају на пробну службу, која траје до 12 месеци, па који се покажу подесни задржавају се на сталну службу, а остали се враћају у униформу.

У дивизијама је виши интендант претпостављени криминалним органима. Сва кривична акта пролазе кроз његове руке и он може криминалне органе употребити и на друге послове, кад од тога крим. служба неће трпети уштрба.

Криминални органи дужни су водити сваки за се ручни дневник, у који ће уписивати шта су све свакога дана радили, уносећи у њега и друге потребне забелешке, које се односе на кривичну службу. Те дневнике дужан је крим. инспектор бар два пута, а виши интендант једаред недељно да тачно прегледа и потпише, те се на тај начин врши згодна контрола, а те књижице играју извесну улогу и при судским претресима.

Криминални органи по дивизионима обавезни су да следећу упутствима централног одељења, у коме се једаред недељно састају сви крим. инспектори. На тај се начин ублажују лоше стране децентрализације кривичне полиције, која је овде, на супрот централизацији код немачких полиција, потребна због огромног простора на коме се Лондон шири.

При централи је одељење за идентификацију криваца, у коме се професионалним и опаснијим злочинцима узимају само отисци од прстију. Служе се, дакле, дактилоскопијом, као простијом методом за утврђивање идентичности криваца. То одељење служи у исто време и као централа целе земље за ту сврху, те су све власти дужне да му шаљу картоне са отисцима прстију криваца. Регистрирање

дактилоскопских картона врши се према методу садањег шефа полиције, комисионера Ханри Елварда, који је дуже година био полицијски чиновник у Индији, по којој се методи са малим одступањима ради и у Бечу. Том методом утврђује се годишње идентичност преко 6000 лица, од којих нешто већи део пада на кривце ухваћене у унутрашњости.

При одељењу воде неколико потребних регистера за контролу над кривичним светом, али се у опште избегава много писање.

Криминалних констаблера, детектива, има на 1200. Они се лиферију из најбољих констаблера и има их из свију могућих друштвених професија. У своје делању они су доста самостални и раде на своју сопствену одговорност, те отуда код њих она велика иницијатива, која је кривичној полицији веома потребна. Сваки има свој реон, у коме је дужан познавати све становнике и промене у његову кретању, те да се на тај начин избегну штетне последице од немања пријавног одељења.

Ниједна друга варош на свету не представља такво зборно место за кривични свет као Лондон, у чијим источним крајевима царује немаштина, прљавштина и злочин, те ова велика и изврсно обучена војска детектива има пуне руке посла. Главна њина одлика је енергично делање у превентивном погледу, у отклањању и спречавању извршења кривичних дела. Тек на другом месту долази трагање и хватање извршилаца крив. дела.

Како се у Енглеској лична слобода веома цени то кривични органи приликом притварања морају бити врло обавезни. Кад постоје законски услови за лишење слободе детектив обично прилази дотичном лицу, каже му да је полицијски службеник и да га хапси због тога и тога. И детективи као и униформисани органи имају право да, кад не могу сами да изврше хапшење каквог лица, затраже помоћ приватних људи и ко таквом позиву не буде следовао чини кривцу која се казни новчано и затвором.

Лондонски крим. службеници врло често иду да трагају и по злочинима извршеним по унутрашњости, чим је дело компликованије и изискује већу вештину и стручност.

Органи кривичне полиције имају нешто већу плату по униформисаним, а такође и додатак на одело. Шеф кривичне полиције има годишње 32000, а управник полиције, комисионар, 60.000 дин.

3. Полицијски судови и однос полиције према њима.

У Лондону, као и у целој Енглеској судство је потпуно и до крајњих граница одвојено од администрације и сама полиција нема право кажњавања ни у ком облику. Мерадавне личности у Скотланд Јарду уверавале су, да од тога нема за полицију и службу у опште никаквих штетних последица. На против што је лондонска полиција тако омиљена код публике има се у многоструку приписати

томе факту. Тамо полиција нити кажњава нити продаје људима имањч за дугове као код нас. Она се поглавито стара о отклањању кривичних дела, одржању реда и мира и хватању криваца.

Не треба мислити да је лондонска полиција због немања тога права немоћна. Ту непријатну улогу врше за њу т. зв. *полицијски судови*, којих је у Лондону, као што смо раније напоменули, 15 са 25 судија.

Ти полицијски судови суде, конкуришући т. зв. *„помиритељним судијама“*, поред свију иступа и за тежа кривична дела која по закону не спадају у надлежност поротних судов. Они се налазе обично у истој згради у којој и полицијске дивизионе канцеларије. Поступак је код тих судов за иступе по правили усмен и кратак. У једном заседању, у коме суди само један судија, бива да се изрекне на 150 пресуда. Пресуђења се махом врше још истога дана кога су кривци и приведени или сутра дан по притварању. Са окривљеним се увек појављује и полицијски орган који је дотичног привео, те да судији може дати потребна обавештења о кривцу ако му затраже. (свршило се)

Жив. А. Лазич

КРИМИНАЛНА АНТРОПОЛОГИЈА

(НАСТАВАК)

Овај застој у развићу био би последица болесних утицаја: епилепсије, алкохолизма, сифилиса, соматизма и т. д.

Ова нарочита структура злочинчева, овај антрополошки фактор злочина главни су предмет криминалне антропологије, која је најбрижљивије утврдила соматичке, функционелне и психичке карактере злочинаца и на овај начин констативала потпуну типичку личност.

Ми овде не можемо продри у срце ових истраживања, али ће бити довољно да напоменемо, да међу разним ненормалним карактерима, који могу деформисати један организам, криминалну антропологију највише интересују атактички карактери. На пољу анатомије откривају се аномалије лубање и прогнатизам, који представљају приближавање људског лица животињском. Поменимо још особености вилица, косе, браде, развијене чеоне синусе, широке зигоме, аномалије носа, зуба, пепца а најважнију од своју издубљеност на потиљку. Ову аномалију и њену важност први је уочио Ломброзо, и одредио њен однос са развитком лоба малог мозга, толико важног код нижих животиња.

Велики број атактичких аномалија у скелету, нарочито у мозгу, па и у целом организму беху испитане и генеза им пронађена у упоредној анатомији. Испитивање њихове све је интезивније отада су брижљивим посматрањем откривене њихове особености; испитивање структуре органа открива их. У овим случајевима важност аномалије, може се

рећи, у обрнутој је сразмери са њеном појавом, пошто она доказује много дубљи и озбиљнији поремећај.

Реакција ова среће се на пољу функционалном и психичком, али не због тога што психичке аномалије произлазе или зависе од аномалија у домени анатомској — и ако има разлога веровати да функције ткива и ненормалних органа не могу остати нормалне — већ зато што су и једне и друге аномалије паралелне последице истог поремећаја и застоја у развоју.

Много важнији резултат у овом реду истраживања састојао се у томе што је код злочинаца, или бар код већине од њих, констатовано знатно смањење опште осетљивости, као и осетљивости према болу.

То је несумњиво атавистички карактер, којим се одликују дивљаци, чија је неосетљивост према болу довољно позната. Ова неосетљивост најбоље објашњује отпорну снагу злочинаца према животу по затворима и казним заводима, као и према болестима и троматизму.

Ово је најважнији резултат који је добијен на пољу функционалном. Њему још треба додати много чешћу и живљу осетљивост злочинаца према метеоролошким променама, као и њихову осетљивост према металима и магнетизму која је, вероватно, у директнијем односу са паталожким променама њихове структуре. У овом истом смислу треба такође водити рачуна и о аномалијама у области вида, ограничености и т. д. које имају велику дијагностичку и симптоматолошку вредност.

Али су, сасвим природно, од много веће важности психички карактери. То је физичка анестезија, од које долази психичка неосетљивост, а с њом и атрофија моралних осећаја: милосрђа и сажаљења, који су основа социјалног друштва.

Активност рођених злочинаца без милосрђа је, без скрупула и без гриже савести. Они ударају, муче, убијају и краду без икаквих, или због веома ништавних узрока; они су немилосрдни и према себи самима, према своме телу, које муче тетовирањем и ударцима, који често иду до самоубиства. Чак и сама смртна казна не плаши их, јер ни пред ешафодом не губе своју хладнокрвност и свој цинизам.

Оволики недостатак моралних осећаја несумњиво је атавистичког порекла, јер не показује прогресивни карактер, који означава и следи еволуцију људске феле. Познато је, међутим, да су се и примитивне популације одликовале презирањем живота и физичког интегритета.

Извесно, да једна оваква морална празнина не искључује сваку идеју правде и неправде, чак и код злочинаца, али пошто ми, према резултатима позитивне психологије, не радимо како мислимо, већ како осећамо, једно такво апстрактно схватање остаје бесплодно и без дејства, јер нема одговарајућег осећаја који би га оживео и ставио у акцију.

Исто тако од нарочите је важности што су једно овакво одступање и поремећај осећаја готово увек парцијелни и

локализовани тачно у оном правцу, који одговара аномалији парцијелне структуре, што ће рећи да се неминовно разликују према разним склоностима: ка убиству, крађи или педерастичкој. Дешава се често, да крадљивац са ужасом говори о убици, а убица с презрењем о крадљивцу. У криминалној психологији нису, међутим, ретки случајеви моралног осећаја, који често узбуђују и заводе јавно мњење и судије.

Основно одсуство сажаљења и милосрђа код злочинаца сачињава језгро криминалне психологије, и даје превагу психичким особинама, које имају највећу важност у оцењивању генезе криминалне акције. Мислимо на импулзивност, напаститост, необазривост, којима се злочинци тако одликују, као и на њихову равнодушност, одвратност према послу, љубав ка оргијама, пијанчењу, коцки и чулним уживањима, чиме се одликују личности сасвим ниског психичког нивоа, чијим акцијама не руководе виши центри.

О злочиначкој религији поменућемо само то, да оно врло често постаје празноверница, и да због тога, сведена на просту формалност, губи за њих своју идеалну страну, а са њом и сваки морални утицај. Важно је, у осталом, да религија утиче само на оног, који већ располаже моралом; она санкционише индивидуални и колективни морал, али га не ствара.

Пошто је криминалитет једна типично-етичка повреда, то се он подудара са разним ступњима чисте интелигенције. И, као год што има злочинаца са моралним и интелектуалним дефицитом, исто их тако има и талентираних, па чак и генијалних.

Извесна криминална дела наших дана у истини су славна, почев од г-ђе Хумберт па до келеничког капетана; за њих су потребне нарочите способности и више особине. Ми имамо, у осталом, одличних доказа о интелигенцији злочинаца у њиховим рукописима, књигама, стиховима; затим у њиховим пластичким и графичким радовима који имају врло велику важност, пошто се на њима огледа утицај етичких аномалија. Тако на пр. њихове песме и њихове пластичке групе представљају судске седнице и сцене приликом крађа и убистава, које дају отисак њихове душе и њиховог менталитета.

Овим карактерима треба додати тетовирање и арго, који исто тако репродукују облике атавистичког порекла. Тетовирање је објашњено атавистичким пореклом; извесни његови облици специјална су одлика злочинаца, и ако се тетовирање среће и код нормалних лица. Што се тиче арга, то је нарочити језик злочинаца који се, имајући осећаја и мисли сасвим различне од нормалних индивидуа, изражавају другим речима и језиком, сличним примитивним језицима.

Из свију ових карактера излази оно што се назива „криминалним типом“, под којим не треба разумети да се ови карактери морају свагда и у исто доба налазити код свију злочинаца. Али се слободно може казати, да је криминални тип једна схематичка представа, модел,

коме се приближују различити случајеви. Са ових разлога није га требало предустрести онако неповерљиво и непријатељски у научном свету. Јер, као год и у обичном говору, исто тако и у техничком говору криминалне антропологије, ми кажемо за једну фигуру да је типична, кад она сама собом и у најистакнутијој форми представља напред побројене психичке и физичке карактере, чији смо општи биолошки значај истакли много више но њихов облик и број.

У криминалном типу синтетисано је оно, што смо у најширем значењу назвали антрополошким фактором злочина, а овај фактор зависи од структуре индивидуе која злочин врши: фактор унутрашњи, како га називају Немци.

Али злочин исто тако рађа и друге факторе, који се на разне начине придружују првом. Из овог суделовања различитих фактора у индивидуалној генези злочина, криминална антропологија ствара рационални и практични критеријум за класификацију злочинаца. Ова класификација не треба да има чисто теоријски интерес, већ треба да служи као рационална и логична основа за казнено поступање са злочинцима.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине враћевшничке, актом својим Бр. 2157, пита:

„Општина ова унела је у свој општински буџет 2.500 динара за грађење зграде за општинску судницу, и ова је сума депонована код завода на приплод.

Како општина није имала подесног земљишта за зидање суднице, то је одбор општине, у смислу чл. 26. тач. 4. зак. о општинама, донео одлуку да се за зграду општинске суднице купи нова зграда за судницу са плацем, у месту где и сада постоји судница општинска, и већ је закључена погодба са извесним лицем.

Одлуку одборску о куповини зграде и о закључењу погодбе, одобрио је збор грађана ове општине гласањем у смислу чл. 33. тач. 4. зак. о општинама.

Противи одлуке зборске изјављена је жалба Државном Савету од стране једног грађанина, и Државни је Савет одлуку збора одобрио а жалбу одбацио.

Сва акта по овоме Државни је Савет, преко надлежних власти, спровео општинском суду са својим решењем о одбацивању жалбе, и у општинском суду примљена су и заведена, али их је доцније нестало.

Суд ово општински моли уредништво „Полицијског Гласника“ за извештај по овоме: да ли општински суд може позвати продавца зграде за општинску судницу да на општину пренесе код надлежних власти тапију, и општина да му исплати погођену суму од 2.500 динара.“

— На ово питање одговарамо:

Треба учинити све што се може, да се изнађу акта овога предмета, јер је и чудновато и ружно да се загубе акта, која регулисавају непосредно један општински интерес.

Ако се поред свега пажљивог тражења не би могла изнаћи, онда треба прибавити препис свију акта, која се по тој ствари налазе код Савета и осталих власти, које су по њима радиле, и кад се тим преписима утврди: да су одиста постојале одлуке о куповини поменуте зграде, онда то све поново изнети пред одбор, те да он донесе одлуку да се оне загубљене одлуке могу извршити, и да одреди лице које ће куповину и убаштињење привести у дело.

Ако се не могу прибавити докази о постојању тих одлука и њиховој садржини, или ако одбор не буде хтео дати дозволу да се сада загубљене одлуке изврше, онда се цела ствар мора из основа као нова почети и завршити у смислу наређења закона о општинама.

II

Суд општине крупачке, актом својим Бр. 2093, пита:

„Суд овај моли уредништво, да на ниже изложено питање изволи одговорити, а по могућству у првом наредном броју.

Суд овај има да изврши извесне наплате по пресудама, по којима су осуђени дужници, на плаћање дуга својим повериоцима.

Сви су они стања сиротног, те немају шта за попис, било од покретности, ни иначе, што им не би заштитио пропис § 471. грађ. суд. пост. као земљоделцима.

Ну кад § 471. гр. суд. пост. вели, да се земљоделцу не може узети у попис поред осталог и стока, као и храна људска и сточна до нове хране, онда пита суд: може ли се узети у попис сточна храна дужнику када исту има на лицу, а стоке нема, за коју би имао ову храну да задржи?“

— На ово питање одговарамо:

Земљоделац може тренутно остати без стоке било што му је ова угинула, било каквим другим случајем, али исто тако он ову може сваког тренутка и набавити.

Према томе, храна, спремљена за исхрану стоке, не може бити предмет забране и пописа по § 471. грађ. судског поступка у границама тамо обележеним, без обзира на то, што земљоделац приликом извршења забране или пописа нема стоке.

III

Суд општине љуберађске, актом својим Бр. 2329, пита:

„Деловођа ово-општинског суда, осуђиван је од стране апелационог суда са 6 месеци затвора за дело из § 128. у вези са § 132. казненог законика, без губитка грађанске части, и пресуда је у свему извршена. Деловођа се и данас налази као општински деловођа, но поједина га лица оптужују да нема права за општинског деловођу из чл. 114. тач. 3. закона о општинама, те му је усљед тога, и сама

служба онемогућена, ма да он иначе има све потребне погодбе које се по закону траже.

С тога суд општине љуберађске моли уредништво да му одговори: да ли је именовани изгубио право за општинског деловођу по чл. 114. тач. 3. закона о општинама или не, према пресуди апелационог суда“.

— На ово питање одговарамо:

По тексту тачке 3. чл. 114. закона о општинама могло би се узети, да је сама осуда за преступно дело довољна па да се оспори право на положај деловође онемо, који је осуђиван, јер се не види јасно: да ли се речи „*учињене из користољубља*“ односе и на реч: „*преступне*“, или су везане само за последњу реч „*иступне*“.

Али, кад се ова одредба доведе у везу са наређењима чл. 53. в. овога закона, који, у колико се на ово односи, гласи: „који су редовним или дисциплинским судовима осуђивани за бешчасна дела, или за злочинства и *преступе из користољубља*“, онда се јасно види: да и преступна дела треба да су бешчастећа и учињена из користољубља, па да је изгубљено право на положај деловође, пошто се ови прописи односе на све општине службе.

Како се из предње представке суда види, да дотични деловођа није учинио дело за које је осуђен из користољубља, нити је оно бешчастеће, јер не повлачи губитак грађанске части, онда не стоје никакве препреке, да дотични деловођа остане и даље на томе положају.

Треба суд да прочита и одлуку Државног Савета од 6. јуна 1906 г. Бр. 4362, која се на сличан случај односи (Збирка одлука Држ. Савета стр. 175).

IV

Суд општине прекадинске, актом својим Бр. 1854, пита:

„У овој општини, за разне кривице, осуђиване су извесне жене, разуме се поред казне затвора и новчано.

Када је суд приступио извршењу ових пресуда, њихови мужеви нису одобрили да се из имања њиховог ове осуде изврше, а оне пак својих имања немају, те је суд дошао у немогућност да овакве врсте пресуде изврши.

Моли се уредништво да објасни: из чега ће се овакве осуде наплаћивати пошто оне својих имања немају“.

— На ово питање одговарамо:

Мужеви нису дужни да плаћају новчану казну, на коју су осуђене њихове жене.

Ако оне немају свога ни покретног ни непокретног имања, одакле би се новчана казна могла наплатити, онда им ову треба заменити затвором у смислу § 316. кривичног закона.

V

Суд општине затоњске, актом својим Бр. 1833, пита:

„Општина затоњска има код 29 својих грађана свога капитала, по утврђеним облигацијама, у суми 2414'44 динара;

сем тога, код истих грађана има 1092'65 дин интереса на поменути капитал.

Пошто се дужници показали неуредне платише интереса, одбор општински у овој 1909 години унео је сав капитал и интерес у буџет, да се у место приреза као приход општински наплати и утроши на расход предвиђен буџетом за текућу годину.

Окружни одбор 25 фебруара т. г. под ОВр.175 одобрио је тај буџет.

Суд ово општински приступио је наплати главног дуга и интереса, пошто је предходно све осудио дужнике са пресудама, и ове извршиле постале, али код половине дужника па и више нема покретног имања, стоке ни хране, да би се продаји изложило, већ све испод пет дана орања земље, стога се моли уредништво за обавештење:

1-во штити ли § 471. гр. суд. пост. ове дужнике као земљоделце који имају испод пет дана орања земље, и сме ли полиц. власт по пресудама извршним, извршити продаје њиховог непокретног имања или не; и

2-го шта треба да ради општ. суд до краја године за подкриће свог расхода, кога има по буџету т. год. ако се не би могао од ових дужника дуг наплатити путем продаје имања?“

— На ово питање одговарамо:

1. Потраживања општинског новца, датог под интерес, долазе у ред обичних приватних потраживања, и кад су у питању земљоделци као дужници, онда и за њих важе ограничења постављена у тачци 4. § 471. грађанског судског поступка.

Према томе, земљоделцима се не може продати кућа с плацем и пет дана земље као и остало што је побројано у поменутом законском наређењу; и

2. Ако се према дужницима зна сума која не може бити наплаћена, те тако буде знано колики ће мањак бити у предвиђеним буџетским приходима, онда нека суд предложи одбору, да се та сума покупи прирезом.

Одборску одлуку о купљењу приреза треба послати на одобрење сталном окружном одбору, ако буџет те општине, према величини приреза, у опште подлежи његовом одобрењу, а ако премаша његову надлежност, онда преко њега г. Министру Финансија, аналого чл. 10. закона о окружним среским и општинским буџетом.

Ако би исплата неких буџетских издатака могла остати за наступајућу годину, онда овај прирез не би био потребан, него би их требало унети у буџет наступајуће године — т. 1. чл. 39 поменутог закона.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

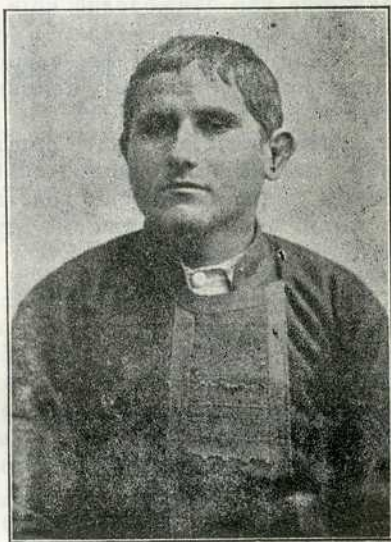
ПОТЕРЕ

Станоје Станковић, Циганин, родом из Пожаревца, убио је своју жену Лепосаву 4. овог месеца, па је некуда побегао. Он је стар

35 година, висок, црних густих бркова, у одећу сељачком са шеширом на глави. — Денеша начелника среза јасеничког округа смедеревског Бр. 23345.

Радомир Бондић, пекарски момак, извршио је 25. пр. месеца крађу Живану Топаловићу, из Лазаревца, и поред осталих ствари однео је и 100 динара у новцу. Он има на себи од покраденог одећа: кошуљу, која је око врата везена, чакшире, копоран и фермен, све од новог, мрког шајка. Денеша начелника среза колубарског округа београдског Бр. 16523.

Милан — Милош Живковић — „Марковчанин“, коцкар, извршио је покушај убиства над Најданом Савићем, кметом зајечарске општине, па по том побегао незнано куд. Милан је стар око 30 година, средњег раста, у лицу плав, плавих, малих бркова, у пругастом одећу од шајка; на ногама има чизме, а на глави

шубару. Од особених знакова има једну белегу испод десног ока. Фотографија Миланова из ранијих је година. — Денеша начелства округа тимочког Бр. 16140.

Димитрије Динко Тасић, столарски каџа из Крушевца, одговара за дело из § 188. кривичног закона. Он је стар 21 годину, висок, црномањаст, малих бркова, у одећу грађанском. — Денеша начелства округа крушевачког Бр. 13266.

Милан Босић, из Злодола среза рачанског, осуђен је пресудом Управе Државних Монопола на плаћање 1400 динара (због кријумчарења дувана) или на 280 дана затвора о својем трошку.

Он је стар 21 годину, раста средњег, очију плаво-жутих, без браде и бркова, на образу има белегу од чира, у одећу сељачком. — Акт начелника среза рачанског Бр. 14866.

Величка Јовановића, дунђерина, из Грлице или Ратине у срезу жичком, тражи начелник среза грузанског, јер је осумњичен за убиство. Он је стар 50 година, црномањаст, брија се, у сељачком одећу, опасан „моравским“ појасом. — Денеша начелника среза грузанског Бр. 27904.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за свима побеглим личностима учине најживљу потеру, и у случају проналаска

стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом не означене бројеве акта или денеша.

КО ЈЕ ОВО?

У Хамбургу је ових дана ухапшено ово лице, у моменту, када је хтело да извесној личности, у једној гунгули, придигне часовник из лепа. Летос је исто лице због сличне крађе у Хамбургу судски осуђено на шест месеци затвора.

Ово је лице било осуђено под именом **Душан Петровић**, а тако је и сада каза-

ло да се зове, и да је обућарски раденик, рођен у Фијуми 1886. године. Дале је Душан казао како су му родитељи у Фијуми умрли кад му је било 5 година, те га је узео и у Београд довео неки Јован Симон, који треба и сада да станује у Београду у „Магдола“ улици бр. 11, и који се и даље старао о њему. Код тога Симона радио је, вели, обућарски занат све до 13. марта 1906. год. Од тога дана па до 17. априла 1908. год. био је као продавач у обућарској радњи Душвна Михајловића. Кнез Михајлова улица бр. 35; по том је био осам месеци у Загребу у обућарској радњи Јоце Иванова Фијуманска улица 32; за тим је, вели, радио у Фијуми неко време, па је онда, оставши без посла, два три месеца тумарао по Угарској; а где је се бавио од месеца фебруара па до 31. августа ове године, када је у Хамбурку ухапшен и за крађу осуђен, није хтео да каже.

Ови његови наводи лажни су и Управа гр. Београда, којој се хамбуршка полиција обратила за помоћ ради утврђења његове идентичности, није могла сазнати ништа о њему, ма да је врло вероватно да је био у Београду.

Ако би ко могао дати ма какав податак за утврђење истовестности овога крађивца, моли се да то достави Управи града Београда с позивом на Бр. 50987.

МАНГУП СТОКА

Код начелника среза моравског округа пожаревачког налази се једна кобила, матора 5 година у оба ува ровашена. Сопственик нека се обрати поменутом начелнику среском са позивом на Бр. 19355.

КРАЂЕ СТОКЕ

Ноћу између 27. и 28. прошлог месеца, не познати крађивци украли су Михајлу Пејчићу, из Горње Крипине, једну кобилу длаке беле, матору 10 година са жигом положено „Т“. — Денеша начелника среза лужничког Бр. 10311.

30. прошлог месеца непознати крађивци украли су у Крушевцу Милији Милошевићу, из

Дедине, једну кобилу длаке беле, матору 10 година, са жигом „О“, заседлану бок седлом. — Денеша начелства округа крушевачког Бр. 13324.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове крађе и крађивце.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Приликом покрађе општине орљевске у срезу моравском, округа пожаревачког, непознати заковци однели су печат општински са натписом „Суд општине орљевске“ и печат поштански са натписом „Општинска пошта — Орљево — срез моравски“. — Акт начелника среза моравског округа пожаревачког Бр. 19486.

НА ЗНАЊЕ

Комилети „Полицијског Гласника“ за године: 1905., 1906. и 1907. у елегантном тврдом повезу могу се добити у уредништву по цену од 15 динара за једну годину. За оне, који сва три комилета узму уједно, цена је свега 40 динара.

Комилети овога листа у меком повезу за године: 1906. и 1907. коштају по 12 динара или оба заједно 20 динара.

Комилети за 1908. годину готови су такође, и они у елегантном тврдом повезу коштају 20, а у меком повезу 15 дин.